

دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری

(راهنمایی برای مریان و والدین)

جان بیلی

سوزان پرکینز

ساندرا ویلکینز

با همکاری جعفر برکمایر

ارزیابی توسط جان مید

انتشارات دانشگاه کرنل

ترجمه:

احمد بیات

محبوبه احمدپور مبارکه

مینا سلطانی

انتشارات فروش

۱۳۹۴

انتشارات فروزش

کد ۱۱۸۲

- سرشناسه : بیلی، جان Bailey, John
- عنوان و نام پدیدآور : دوره های کارگاهی مهارت های فرزندپروری (راهنمایی برای مربیان و والدین)، بیات، احمد. ۱۳۷۰
- وضعیت ویراسته : اول
- مشخصات نشر : تبریز فروزش ۱۳۹۴
- مشخصات نشر : ۱۴۲ وزیری
- شابک : 978-964-547-551-0
- وضعیت فهرست نویسی : فیه مختصر
- یادداشت : دسترسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
- یادداشت : کتاب
- شناسه افزوده : احمد بور، محبوبه، ahmadboor, mahbubeh, ۱۳۶۵، - مترجم
- شناسه افزوده : سلطانی، سنا، soltani, mina, ۱۳۷۲، - مترجم
- شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۱۷۲۸۳

- نام کتاب : دوره های کارگاهی مهارت های فرزندپروری (راهنمایی برای مربیان و والدین)
- مترجمان : احمد بیات، محبوبه احمدپور مبارکه و سنا سلطانی
- ناشر : انتشارات فروزش
- حروفچینی : واحد کامپیوتر انتشارات فروزش
- تیراژ : ۱۰۰۰
- نوبت چاپ : اول ۱۳۹۴
- صحافی : فروزش
- قیمت : ۱۰۰۰۰ ریال
- شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۷-۵۵۱-۰
- ISBN: 978-964-547-551-0

مراکز بخش و فروش

- دفتر و فروشگاه مرکزی: تبریز- خیابان امام خمینی، نرسیده به چهارراه آبرسان
- تلفن: ۳۳۳۶۹۵۲۵ (۰۴۱) فاکس: ۳۳۳۵۷۰۶۱ (۰۴۱)
- دفتر بخش تهران: ۶۶۴۶۱۴۶۰ (۰۲۱)
- فروشگاه اینترنتی: www.forouzesheh.com

امروزه فرزندپروری به عنوان یکی از موضوعات مهم در زمینه‌های مطالعاتی و تحقیقاتی مطرح شده است. از طرفی خانواده و ساختار آن دچار تغییراتی شده است که این تغییرات سرعت زیادی نیز دارد؛ از طرف دیگر نیازها و توقعات والدین و فرزندان متفاوت از گذشته می‌باشد. لذا توجه به امر فرزندپروری امروزه بیش از گذشته احساس می‌گردد. پیش از این که بخواهیم اقدام به آموزش والدین نماییم تا سطح آگاهی آنان را در مورد فرزندپروری بالاتر ببریم، بایستی افرادی را در این زمینه آموزش دهیم، سپس به آموزش والدین توجه کنیم. در همین راستا کتاب حاضر به عنوان محصول سال‌ها کار و تلاش متخصصان در زمینه‌ی فرزندپروری، گردآوری شده است. هدف اصلی این کتاب آموزش به مربیان و والدین و خود والدین در زمینه‌ی فرزندپروری مؤثر است. این کتاب برای خود سبک خاصی داشته و علاوه بر مبانی نظری در حیطه‌ی آموزش والدین جهت فرزندپروری مؤثر، بر جنبه‌های عملی آن نیز توجه دارد. کتاب حاضر با توجه به رویکرد کارگاهی نمرس یافته است. جلسات کارگاه‌ها، تکالیف هر کارگاه، ارزیابی برنامه و شرح نمونه‌ی تلفنی از دیگر مطالبی است که به آن اشاره شده است. در روند ترجمه تلاش شده است که بهترین و روان‌ترین کلمات و عبارات آورده شود تا خوانندگان به راحتی با کتاب ارتباط برقرار نمایند. امید است که ترجمه‌ی حاضر بتواند راهگشای بخشی از مشکلات مربیان و والدین در زمینه‌ی فرزندپروری و چالش‌های همراه با آن باشد. بدون شک این ترجمه خالی از نقص نبوده و ممکن است ایراداتی بر آن وارد باشد؛ از تمامی خوانندگان محترم تقاضا می‌گردد که انتقادات و پیشنهادات خود را به مترجمین این کتاب ابرازتاب دهند.

درباره‌ی نویسندگان

جان بیلی^۱ هماهنگ کننده‌ی برنامه‌ی «یک به یک» بورو ایتاکایوت^۲ است که کودکان نیازمند را با خیرین داوطلب بزرگسال در روابط دوستانه و باز، هماهنگ می‌کند. او دارای مدرک کارشناسی هنر از دانشگاه وسلیمان است. سوزان پرکینز^۳ متخصص زندگی خانواده است که همراه با امپکینز سنکا تیوگا عضو بورد مؤسسه‌ی آموزشی خدمات آموزش مداوم بزرگسالان است. او آموزش والدین برای تقویت مهارت‌های آنان را حمایت می‌کند و مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد علوم از دانشگاه ایالتی پنسیلوانیا دارد. ساندرا ویلکینز^۴ مربی گسترش در تعاونی گسترش دانشگاه کرنل شهرستان تامپکینز است. او برنامه‌های آموزش فرزندپروری را هماهنگ می‌کند که دربرگیرنده‌ی دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری می‌باشد. او دارای مدرک کارشناسی علوم پرستاری از دانشگاه ایالتی مونتانا و کارشناسی ارشد مطالعات شغلی در آموزش بزرگسالان از دانشگاه کرنل است.

1. Bailey J.

2. Ithaca Youth Bureau's

3. Perkins S.

4. Wilkins S.

پیشگفتار نویسندگان

پروژه‌ی دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری سال ۱۹۸۶ در ایتهاکای نیویورک برای پاسخ به تقاضای بتی فریدلاندر^۱ قاضی دادگاه خانواده شروع به کار کرد، قبل از این که او درگیر کودک‌آزاری یا غفلت شود تا مهارت‌های فرزندپروری را به بزرگسالان آموزش دهد. دو مددکار حرفه‌ای جوان، کارل و جان بایلی، در این تقاضا فرصت یافتند تا برنامه‌ای را برای والدین نوجوانانی که با آن‌ها کار می‌کردند، تهیه کنند؛ اما بازنگری در مورد برنامه‌های در دسترس آموزش والدین نشان داد که همگی مستلزم سطح سواد بالا هستند و به عنوان روش‌های اولیه‌ی تدریس، مطالعه و بحث را برای تمرین، مورد استفاده قرار داده‌اند. جان و کارل اخیراً به کارگاهی توجه کردند که توسط آر. بید گلدستین^۲ از دانشگاه سیراکوز^۳ و با استفاده از قالب تدریسی که یادگیری ساختاریافته برای مادران نوجوانان نامیده می‌شود، ارائه شده است. آن‌ها تصمیم گرفتند که مهارت‌های اساسی فرزندپروری را با استفاده از این قالب، تدریس کنند که براساس نقش محوری تسهیل‌کننده‌ها و شرکت‌کننده‌ها شکل گرفته است. هدف این برنامه جایگزین کردن رفتار تکانشی با رفتار عاقلانه و رفتار آرام، یا مضر در سبک‌های فرزندپروری با مهارت‌های مؤثر محبت‌آمیز نسبت به کودک است.

مشارکت تعاونی گسترش دانشگاه کرنل

پس از این که سوزان پرکینز، مربی تعاونی گسترش دانشگاه کرنل از شهرستان تامپکینز، در سال ۱۹۸۷ با جان شروع به کار کرد زمانی بود که کارل مجدداً به کار اولیه‌ی خود با نوجوانان بازگشت. سال ۱۹۸۸ تعاونی گسترش دانشگاه کرنل از شهرستان تامپکینز به خاطر تأسیس بخش خدمات اجتماعی مؤسسه‌ی تامپکینز و بخش جوانان مؤسسه‌ی تامپکینز برای هماهنگ‌سازی و توسعه‌ی دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری (PSWS)^۴ شهرستان پاداش دریافت کرد.

1. Friedlander B.

2. Goldstein A.

3. Syracuse

4. Parenting Skills Workshop Series

جان و سوزان یک برنامه‌ی آموزش تسهیل کننده را ایجاد و تکمیل کردند و رشد و توسعه‌ی دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری شروع شد. این علاقه در سایر شهرستان‌های نیویورک هم برانگیخته شد و در پاسخ به آن برنامه‌های آموزش تسهیل‌گر پیشنهاد شدند. ساندرا ویلکینز هماهنگ کننده‌ی برنامه‌ی ۱۹۹۰ شد و تا سال ۱۹۹۴ قرارداد بین دو انجمن الحاقی هماهنگ کننده‌ی دیگر را در نیویورک برای تدریس برنامه و سایر پیشنهادات تهیه شده، انعقاد نمود. دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری شهرستان تامپکینز در پاسخ به افزایش نیاز خانواده‌ها برای تأمین اعتبار، رشد و گسترش یافتند. علاوه بر این، هم اکنون این پروژه برای کارگاه‌های والدین، شهرستان تامپکینز یک گروه حمایتی پیگیری و سرکشی از منزل را توسط تسهیل‌گران آموزش دیده در دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری، ارائه می‌کند. این راهنما به منظور آشنایی کردن مربیان و والدین به همراه یک راهنمای کامل برای مهارت‌ها، فنون تدریس و فلسفه‌ی قدیمی‌تری مورد استفاده در دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری، طراحی شده است. فصول ۱ تا ۳ محتوا، قالب و چارچوب فلسفی برای دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری را توصیف می‌کند. فصول ۴ تا ۶ تسهیل کننده‌ها را در انجام این برنامه هدایت می‌کند. فصول ۷ تا ۹ اطلاعاتی را برای چگونگی هماهنگ کردن یک برنامه‌ی شهرستانی یا منطقه‌ای فراهم می‌کند. ضمیمه‌ی این راهنما نتایجی را از ارزیابی یک دوره‌ی کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری ارائه می‌کند که در سال ۱۹۹۴ در شهرستان بروم^۱ اجرا شد. این راهنما در ارتباط با یک برنامه‌ی آموزش تسهیل کننده ارائه شده است. برای اطلاعات بیشتر با انجمن الحاقی هماهنگ کننده‌ی شهرستان خود تماس بگیرید.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	فصل ۱: پنج مهارت اساسی فرزندپروری
۲۹	فصل ۲: یادگیری ساختاریافته
۳۳	فصل ۳: قدرت بخشی
۳۵	فصل ۴: یک راهنما برای تسهیل کارگاه‌ها
۵۱	فصل ۵: کمک کردن چه موقع نیاز است؟
۵۵	فصل ۶: کارگاه‌ها
۸۵	فصل ۷: نقش هماهنگ کننده‌ی برنامه
۹۱	فصل ۸: آموزش تسهیل کننده‌ها
۱۰۳	فصل ۹: ارزیابی
۱۰۷	منابع
۱۰۹	پیوست: نتایج یک زمینه‌یابی تلفنی
۱۲۳	فرم‌های ارزشیابی

مقدمه

در طول دو دهه‌ی گذشته برخی از برنامه‌های ممتاز آموزش والدین، انتشار ادبیات خاصی را در میان بزرگسالان در پی داشت که برای بهبود روابطشان با کودکان خود برانگیخته شدند. گرچه این برنامه‌ها فواید مهمی برای هزاران والد داشته‌اند، اما برای بخش قابل توجهی از جامعه‌ی آمریکایی که مهارت یا تمایل کمی به خواندن داشتند، در دسترس نبوده‌اند. این بخش نه تنها شامل افراد بی‌سواد می‌شود، بلکه شامل افرادی است که راهبردهای تدریس مبتنی بر متن را خراب نموده‌اند. این موضوع اهمیت زیادی برای دسترسی والدین در این گروه دارد، چون حاوی یک زیربومعه از والدین است که سوء استفاده کننده یا غفلت کننده هستند، یا کسانی‌اند که در معرض خطر غفلت یا آزار کودکان خود قرار دارند. دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری برای پر کردن این شفاف آموزشی به کمک مهارت‌های اساسی موجود در یک قالب مناسب برای هر سطح از سواد طراحی شده است.

برنامه‌ی درسی ۸ هفته‌ای بر مبنای دروس‌هایی شامل برنامه‌های آموزش والدین، همانند آموزش منظم برای فرزندپروری مؤثر، فرزند پرور فعال روزانه و آموزش مؤثر والد ساخته شده است. این موضوعات در قالبی ارائه شده‌اند که والدین با قادر می‌کند تا ۵ مهارت فرزندپروری را در یک محیط گروهی حمایت کننده تمرین کنند. هر کارگاه ۲ ساعته موقعیتی برای شرکت کنندگان است تا مهارت‌های جدیدی را در قالبی یاد بگیرند که بر شرایط واقعی عمل تأکید می‌کند. راهبردهای تدریس شامل مقدمه و بحث در مورد یک مهارت، تقلید استفاده از مهارت، کمک و تشویق والدین به یکدیگر برای تمرین مهارت و کاربرد آن در خانه می‌باشد.

ایجاد مهارت، همچون دیگر مداخلات درمانی، به بخشی از یک برنامه‌ی حمایتی جامع نیاز دارد که نیازهای هر خانواده را در نظر می‌گیرد. در شهرستان تامپکینز نیویورک، کارگاه‌های مهارت‌های فرزندپروری به عنوان یکی از مؤلفه‌های برنامه‌ی آموزشی برای والدین در نظر گرفته می‌شود که ممکن است دربرگیرنده‌ی سایر آموزش‌های فرزندپروری، گروه‌های حمایتی، یک مددکار (بازدید کننده از منزل)، یک کلاس GED، مشاوره‌ی خانواده، مشاوره‌ی سوء مصرف مواد و آموزش شغلی باشد.

سه عنصر برای دوره‌های کارگاهی مهارت‌های فرزندپروری وجود دارد. اولین عنصر دربرگیرنده‌ی محتوای پنج مهارت فرزندپروری اساسی است. هر مهارت یک مسئله‌ی کلیدی را

در فرزندپروری مشخص می‌کند. تشویق کردن والد و کودک کمک می‌کند تا بر کیفیت‌های مثبت کودک متمرکز شوند. آیا والدین می‌توانند مهارت مدیریت رفتار سازنده را ارائه کنند. گزینه‌ها چگونگی شرکت دادن کودکان در حل مسئله و تصمیم‌گیری را به والدین آموزش می‌دهد. خودکنترلی والدین را برای ایجاد فنونی جهت مدیریت خشم خود هدایت می‌کند. پذیرش احساسات، چگونگی گوش دادن، احترام و پذیرش و پاسخ به احساسات کودک را به والدین آموزش می‌دهد.

عنصر دوهاله یادگیری ساختاریافته است که طبق کار آرنولد گلدستین و همکاران ساخته شده است. این قالب کلیدی برای دستیابی به هدف حضار است، چون مستلزم یک راهبرد تدریس پی‌ای^۱ می‌باشد.

عنصر سوم رویکرد قدرت‌بخش است، آن‌طور که به کمک پروژه‌ی موضوعات خانوادگی دانشگاه کرنل توسعه یافته است. هدف این رویکرد قدرت و اطمینان دادن به شرکت‌کنندگان برنامه است تا برای تمرین کردن و استفاده از مهارت‌هایی که آموخته‌اند، قدرت یابند.

ارائه‌ی همزمان محتوا، قالب و چارچوب فلسفی، دستیابی مربیان و والدین به اجازه‌ی حضور داشتن را مهیا می‌سازد، چرا که این دستیابی اغلب نسبت به ایده‌های سرپرستی رسمی درباره‌ی فرزندپروری، محتاط، شکاکانه یا حتی خصمانه می‌باشد.